Р Е Ш Е Н И Е
№ 44007

гр. София, 10.11.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, **Трето отделение 73 състав,** в публично заседание на 14.10.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елеонора Попова

при участието на секретаря Снежана Тодорова, като разгледа дело номер **8186** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 145 и следващите от АПК във връзка с чл. 172, ал. 5 от Закона за движението по пътищата (ЗДвП).

Образувано е по жалба на С. К. Д., ЕГН [ЕГН], срещу Заповед за прилагане на принудителна административна мярка /ПАМ/ № GPAM-2231091/20.06.2026 г., полицай в група „Охрана на обществения ред“ към сектор „Охранителна полиция“ при 09 Районно управление към Столична дирекция на вътрешните работи (СДВР), с която на С. К. Д. е наложена ПАМ по чл. 171, т. 1, б. „з“, подбуква „гг“ ЗДвП – временно отнемане на свидетелството за управление на моторно превозно средство (СУМПС) на водач, който е извършил нарушение по чл. 175, ал. 3 ЗДвП, до решаване на въпроса за отговорността, но за не повече от 6 месеца.

В жалбата са изложени доводи за незаконосъобразност на оспорената заповед поради постановяването ѝ в съществено противоречие с материалния закон. Жалбоподателят поддържа, че управляваният от него при проверката лек автомобил марка „Д.“, модел „К.“, с рег. [рег.номер на МПС] , не е негова собственост, а е изключителна собственост на неговата майка В. Х. Т., което се установява от свидетелството за регистрация на МПС. Изтъква, че при констатирана липса на сключена задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ приложимата мярка по чл. 171, т. 1, б. „е“ ЗДвП има за адресат собственика на автомобила, докато спрямо него в качеството му на водач – трето лице за превозното средство, същата е неприложима. Сочи се също, че за автомобила е сключена нова задължителна застраховка „Гражданска отговорност“. Моли се за цялостна отмяна на оспорената заповед.

В съдебно заседание жалбоподателят С. К. Д., редовно призован, не се явява лично, представлява се от своята майка В. Х. Т. въз основа на представено по делото пълномощно. Пълномощникът

поддържа жалбата на заявените основания, посочва, че свидетелството за управление на МПС е върнато, изтъква, че жалбоподателят работи като учител и треньор, и свидетелството му е необходимо. Моли съда да постанови решение, с което да отмени оспорената заповед.
Ответникът – полицай в група „Охрана на обществения ред“ към сектор „Охранителна полиция“ при 09 РУ – СДВР, редовно призован, не се явява и не изпраща представител в съдебно заседание. В депозирани по делото на 12.10.2026 г. писмени бележки, подадени чрез процесуален представител, оспорва жалбата като изцяло неоснователна и недоказана. Поддържа, че заповедта за прилагане на ПАМ е издадена от материално и териториално компетентен полицейски орган по чл. 142, ал. 1, т. 1 ЗМВР, оправомощен със Заповед № 513з-12086/14.10.2025 г. на Директора на СДВР, издадена въз основа на Заповед № 8121з-1632/02.12.2021 г. на Министъра на вътрешните работи. Излага съображения, че съставеният Акт за установяване на административно нарушение (АУАН) е редовен и се ползва с доказателствена сила по чл. 189, ал. 2 ЗДвП, установяващ по обективен начин управлението на МПС със служебно прекратена регистрация. Твърди, че наложената ПАМ има превантивен и преустановителен характер, не представлява административно наказание и се налага при условията на обвързана компетентност, като за валидността ѝ не се изисква изследване на субективната страна и вината на водача, нито предходно приключване на административнонаказателното производство. Поддържа още, че сключването на застраховка след извършване на деянието не санира осъщественото нарушение по чл. 140, ал. 1, предл. първо ЗДвП и не опорочава акта. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение и прави възражение за прекомерност по отношение на евентуално претендирано от жалбоподателя адвокатско възнаграждение.
Софийска градска прокуратура не изпраща процесуален представител и не ангажира становище по съществото на спора.
Административен съд – София-град, III отделение, 73 състав, при извършената проверка по чл. 168, ал. 1 АПК, намира за установено от фактическа страна следното:
На 20.06.2026 г. около 12:30 ч. в [населено място],[жк], по [улица], с посока на движение от [улица]към [улица], жалбоподателят С. К. Д. управлявал лек автомобил марка „Д.“, модел „К.“ (D. C.), с регистрационен номер СВ 7930 КТ, рама № 1B3HBN8C89D175578. Автомобилът е собственост на В. Х. Т., с ЕГН- [ЕГН], видно от приетото Свидетелство за регистрация Част I № [ЕИК] и справката от информационните масиви на МВР. При извършена полицейска проверка на [улица]срещу № 9 от служители на 09 РУ – СДВР чрез служебна справка е установено, че регистрацията на управляваното превозно средство е служебно прекратена, считано от 09.06.2026 г., на основание чл. 143, ал. 10 ЗДвП въз основа на автоматизирано уведомление от Гаранционния фонд по чл. 574, ал. 11 от Кодекса за застраховането (КЗ) поради липса на данни за сключена и действаща задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите.
За констатираното, контролният орган е съставил срещу С. К. Д. Акт за установяване на административно нарушение Серия GA № 4324912 от 20.06.2026 г. за нарушение на чл. 140, ал. 1, предл. първо ЗДвП – за това, че управлява моторно превозно средство, което не е регистрирано по надлежния ред. Със съставянето на акта на основание чл. 143, ал. 11 и чл. 172, ал. 3 ЗДвП са иззети като доказателства СУМПС №[ЕИК], свидетелство за регистрация на МПС (СРМПС) № [ЕИК] и 2 броя регистрационни табели с номер СВ 7930 КТ. Актът е предявен и връчен лично на жалбоподателя на 20.06.2026 г., като същият е вписал собственоръчно в графата за обяснения и възражения: „нямам възражения“.
Въз основа на съставения АУАН е издадена оспорената в настоящото производство Заповед за прилагане на принудителна административна мярка № GPAM-2231091 от 20.06.2026 г. от Н. Н. Г. – полицай към 09 РУ – СДВР, с която на основание чл. 171, т. 1, б. „з“, подбуква „гг“ ЗДвП и чл.

22 ЗАНН на С. К. Д. е наложена ПАМ – временно отнемане на СУМПС на водач, който е извършил нарушение по чл. 175, ал. 3 ЗДвП, до решаване на въпроса за отговорността, но за не повече от 6 месеца. Като отнет документ в заповедта е вписано СУМПС №[ЕИК]. Заповедта е връчена лично на адресата срещу подпис на 20.06.2026 г.

По делото са приети всички писмени доказателства, съдържащи се в административната преписка, в това число: АУАН Серия GA № 4324912/20.06.2026 г., Заповед за прилагане на ПАМ № GPAM-2231091/20.06.2026 г., справки от АИС „КАТ – Регистрация“ за превозното средство и картон на водача за С. К. Д., Удостоверение рег. № 5730-92445/20.08.2026 г. от отдел „Човешки ресурси“ при СДВР, Заповед № 513р-8806/30.07.2024 г. на Директора на СДВР за назначаване на длъжностното лице, Заповед № 513з-12086/14.10.2025 г. на Директора на СДВР за оправомощаване и Заповед № 8121з-1632/02.12.2021 г. на Министъра на вътрешните работи.

От представената и приета Застрахователна полица за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите № BG/26/126002143278 и Квитанция за платена застрахователна премия № [ЕГН]/20.06.2026 г., се установява, че на 20.06.2026 г. собственикът на автомобила В. Х. Т. е сключила валиден застрахователен договор за процесния автомобил „Д. К.“ с рег. [рег.номер на МПС] , като в полицата изрично е вписан период на застрахователно покритие от 20.06.2026 г. до 19.06.2027 г. Направената първа вноска от премията е заплатена в брой в размер на 41,49 евро.

Видно от приложената служебна справка от АИС „КАТ– Регистрация“, на същата дата – 20.06.2026 г., по отношение на лек автомобил с рег. [рег.номер на МПС] е извършена служебна промяна на регистрацията на МПС – „служебно възстановяване по чл. 143, ал. 10 от ЗДвП при уведомление от ГФ за валидна ГО“ по застрахователна полица № BG/26/126002143278.

При така установената фактическа обстановка настоящият състав намира от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима. Подадена е от надлежна страна – физическо лице, посочено като адресат на утежняващ индивидуален административен акт, с чието издаване пряко и непосредствено се засяга субективното му право да управлява МПС. Жалбата е подадена чрез административния орган на 22.06.2026 г., при връчване на заповедта на 20.06.2026 г., т.е. в рамките на законоустановения преклузивен 14-дневен срок по чл. 149, ал. 1 АПК във връзка с чл. 172, ал. 5 ЗДвП, и е насочена срещу индивидуален административен акт, подлежащ на съдебен контрол за законосъобразност.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът проверява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания, визирани в чл. 146 АПК, без да се ограничава само до доводите, наведени от оспорващия.

Съгласно чл. 172, ал. 1 ЗДвП принудителните административни мерки по чл. 171, т. 1 ЗДвП се прилагат с мотивирана заповед от ръководителите на службите за контрол по този закон съобразно тяхната компетентност или от оправомощени от тях длъжностни лица. По делото е приета Заповед № 8121з-1632/02.12.2021 г. на Министъра на вътрешните работи, определяща структурите и органите за контрол по ЗДвП, както и Заповед № 513з-12086/14.10.2025 г. на Директора на СДВР, с която на основание чл. 43, ал. 4 вр. ал. 3, т. 1 ЗМВР и чл. 172, ал. 1 ЗДвП са оправомощени държавните служители – полицейски органи по чл. 142, ал. 1, т. 1 ЗМВР от секторите „Охранителна полиция“ в Районните управления при СДВР, да издават заповеди за прилагане на ПАМ по чл. 171, т. 1 ЗДвП в рамките на обслужваната територия. От приложените кадрови документи се установява, че издателят на заповедта Н. Н. Г. заема длъжността полицай в група „Охрана на обществения ред“ към сектор „Охранителна полиция“ при 09 РУ – СДВР със

специфично наименование младши инспектор. Следователно оспореният административен акт е издаден от материално и териториално компетентен орган. Заповедта отговаря на общите изисквания за писмена форма и реквизити по чл. 59, ал. 2 АПК.
Разпоредбата на чл. 171, т. 1, б. „з“, подбуква „гг“ ЗДвП предвижда, че за осигуряване на безопасността на движението по пътищата и за преустановяване на административните нарушения се прилага временно отнемане на свидетелството за управление на моторно превозно средство на водач, извън случаите по букви „а“ – „ж“, който при управление на моторно превозно средство е извършил нарушение по този закон, за което е предвидено налагане на наказание лишаване от право да се управлява моторно превозно средство – до решаване на въпроса за отговорността му, но за не повече от 6 месеца за нарушенията по чл. 175, ал. 2 и ал. 3 ЗДвП.
В процесния случай административният орган е обосновал заповедта с констатацията, че водачът е осъществил нарушение по чл. 140, ал. 1, предл. първо ЗДвП, за което е предвидено наказание лишаване от право да управлява МПС по чл. 175, ал. 3 ЗДвП, тъй като е управлявал автомобил със служебно прекратена регистрация по чл. 143, ал. 10 ЗДвП поради липса на застраховка „Гражданска отговорност“.
Спорът по делото се концентрира върху това дали са били налице материалноправните предпоставки за прилагане на процесната ПАМ и дали заповедта съответства на целта на закона.
Сключването на задължителна застраховка "Гражданска отговорност на автомобилистите" за процесния автомобил е пряко относимо към материалноправното основание за прилагане на мярката, защото служебното прекратяване по чл. 143, ал. 10 ЗДвП е обусловено именно от липсата на валидна "Гражданска отговорност". Нормата на чл.574, ал.10 от Кодекса за застраховането (КЗ) регламентира, че Информационният център уведомява собствениците на превозни средства, за които не е сключен договор за задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите или сключеният застрахователен договор е бил прекратен и не е подновен, и им дава срок 14 дни от датата на изпращане на уведомлението да представят доказателства за наличие на сключен и действащ застрахователен договор за тази застраховка. Според чл.574, ал.11 от КЗ, когато в срока по ал.10 не са били предоставени доказателства за сключен договор за задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите, Гаранционният фонд уведомява компетентния за регистрацията на пътни превозни средства в Република Б. орган, да прекрати регистрацията на превозното средство. Въз основа на посочената нормативна регламентация следва извода, че установеното задължение за уведомяване по чл.574, ал.10 от КЗ, е съществено изискване за законосъобразност на прилаганите правни последици, с които законът свързва липсата на сключен, валиден и действащ договор за застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите, в това число на налаганите административни санкции и принудителни административни мерки, тъй като именно с това нормативно установено изискване се обезпечава спазването на основните принципи по чл.4 и чл.6 от АПК– за законност и съразмерност.
В случая жалбоподателят С. К. Д. не е собственик на превозното средство, а негов водач. Собственикът В. Х. Т. не е била уведомявана от органите на МВР по реда на чл. 143, ал. 10 ЗДвП или от Информационния център към Гаранционния фонд по чл. 574, ал. 10 КЗ за извършеното на 09.06.2026 г. служебно прекратяване на регистрацията. При липса на уведомяване на собственика, водачът – трето за собствеността лице – не е имал каквато и да е правна или фактическа възможност да узнае за промяната в регистрационния статус на автомобила, запазил своите регистрационни табели и свидетелство за регистрация. По делото административният орган не ангажира никакви доказателства за уведомяване на собственика или водача.
В тази връзка, съгласно задължителните за съдилищата разяснения, дадени с Тълкувателно

постановление № 2 от 05.04.2023 г. по тълк. д. № 3/2022 г. на ОСС от НК на ВКС и I и II колегия на ВАС, не се наказва с предвиденото в чл. 175, ал. 3 от ЗДвП административно наказание водач, който управлява моторно превозно средство, чиято регистрация е служебно прекратена по реда на чл. 143, ал. 10 от ЗДвП, без за това да е уведомен собственикът на МПС. Тези тълкувателни изводи са пряко приложими и към материалноправните предпоставки за налагане на ПАМ по чл. 171, т. 1, б. „з“, подбуква „гг“ ЗДвП, тъй като предпоставка за налагане на мярката е водачът да е „извършил нарушение по този закон, за което е предвидено налагане на наказание лишаване от право да се управлява моторно превозно средство“. Макар ПАМ да няма характер на административно наказание, фактическият ѝ състав изисква извършено административно нарушение. Когато деянието е несъставомерно от субективна страна липсва и материалноправното основание за прилагане на принудителна мярка до решаване на въпроса за отговорността.

В съответствие с чл. 170, ал. 1 АПК доказателствената тежест за установяване на фактическите основания, посочени в административния акт, лежи изцяло върху административния орган. По делото ответникът не е представил никакви доказателства, установяващи изпращане или връчване на уведомление до собственика по чл. 143, ал. 10 ЗДвП или по чл. 574, ал. 10 КЗ, нито узнаване на факта на дерегистрацията по друг начин преди проверката. Отразеното в справките от АИС уведомление между Гаранционния фонд и СДВР касае служебния обмен на данни между институциите, но не доказва изпълнение на задължението за уведомяване на гражданина. При липса на доказано уведомяване презумпцията за виновност не може да намери приложение, а недоказаността на този факт се субсумира в неосъществяване на материалноправния състав на мярката.

На следващо място, заповедта е незаконосъобразна и поради неправилна правна квалификация и заобикаляне на специалната разпоредба на закона. Нормата на чл. 171, т. 1, б. „з“ ЗДвП съдържа изрична ограничителна клауза, определяща субсидиарния ѝ характер – тя се прилага единствено „извън случаите по букви „а“ – „ж““. В чл. 171, т. 1, б. „е“ ЗДвП законодателят е предвидил специална ПАМ при управление на МПС без сключена задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ – временно отнемане на свидетелството за управление на водач до предоставяне на информация за сключена валидна застраховка, но за не повече от 6 месеца. Тази мярка е приложима спрямо всеки водач, управляващ без застраховка, независимо от това дали той е собственик на превозното средство. След като служебното прекратяване на регистрацията по чл. 143, ал. 10 ЗДвП е настъпило единствено и само поради липса на застраховка „Гражданска отговорност“, органът не може да игнорира специалния правен режим по б. „е“ и да прилага общата субсидиарна норма на б. „з“, подбуква „гг“ ЗДвП. Прилагането на б. „з“ в тази хипотеза неоправдано лишава адресата от законовото му право действието на мярката да се прекрати веднага при представяне на данни за сключена застраховка.

Оспореният акт е издаден и в несъответствие с целта на закона и принципа на съразмерност по чл. 6 АПК. Съгласно чл. 22 ЗАНН и чл. 171, изр. първо ЗДвП принудителните административни мерки имат превантивна и преустановителна функция – да предотвратят и преустановят нарушенията и да обезпечат безопасността на движението. По делото е установено, че на 20.06.2026 г. е сключена застраховка „Гражданска отговорност“ с полица № BG/26/126002143278, а в информационната система на МВР на същата дата е регистрирано служебно възстановяване на регистрацията на автомобила по силата на чл. 143, ал. 10, изр. второ ЗДвП. При отстранена причина за прекратяване на регистрацията и обезпечен застрахователен интерес, продължаващото отнемане на СУМПС за максималния срок от 6 месеца губи

своя преустановителен и превантивен характер, надхвърля целта на закона.
По изложените съображения оспорената заповед се явява незаконосъобразна поради нарушение на материалния закон и несъответствие с целта на закона (отменителни основания по чл. 146, т. 4 и т. 5 АПК) и следва да бъде отменена изцяло.
Предвид изложеното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ АПК, Административен съд – София-град, III отделение, 73 състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на С. К. Д. Заповед за прилагане на принудителна административна мярка № GPAM-2231091 от 20.06.2026 г., издадена от полицай в група „Охрана на обществения ред“ към сектор „Охранителна полиция“ при 09 Районно управление към Столична дирекция на вътрешните работи, с която на С. К. Д., ЕГН [ЕГН], е наложена принудителна административна мярка по чл. 171, т. 1, б. „з“, подбуква „гг“ ЗДвП– временно отнемане на свидетелство за управление на моторно превозно средство на водач, който е извършил нарушение по чл. 175, ал. 3 ЗДвП, до решаване на въпроса за отговорността, но за не повече от 6 месеца.
Решението е окончателно и не подлежи на обжалване, съгласно чл. 172, ал. 5, изр. второ от Закона за движението по пътищата.